Anwedd a Llwydni

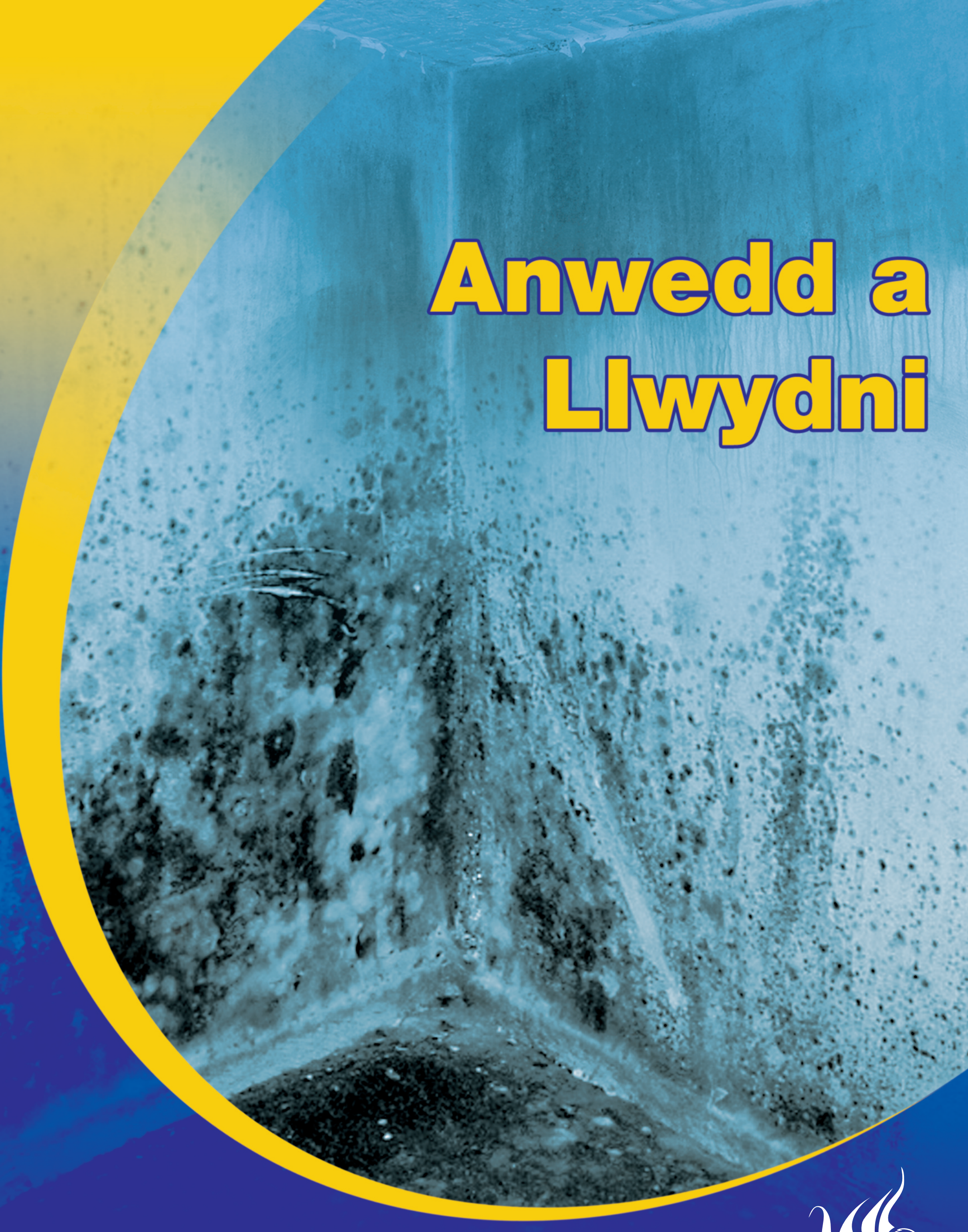

City and County of Swansea
Dinas a Sir Abertawe

Anwedd a Llwydni

Nid yw anwedd a llwydni a achosir gan anwedd bob amser o ganlyniad i ddiffygion ar eiddo. Fel arfer, gall y perchnogion eu rheoli drwy addasu sut maent yn byw yn eu cartref. Mae'r cyngor yn derbyn llawer o gwynion am broblemau lleithder mewn cartrefi gan denantiaid sy'n rhentu gan landlordiaid preifat. Mewn sawl achos, anwedd yw'r broblem lleithder hon mewn gwirionedd.

Beth yw anwedd?

Bydd yr aer yn eich cartref bob amser yn cynnwys rhywfaint o leithder. Nid yw hyn fel arfer yn peri problem. Fodd bynnag, pan fo'r aer yn oeri, ni all gadw'r holl ddŵr a gynhyrchir gan weithgareddau arferol pob dydd y perchennog, felly bydd diferion bach o ddŵr yn ffurfio. Anwedd yw hwn.

Fel arfer, mae'r diferion hyn yn ffurfio ar arwynebau oer fel ffenestri, drychau, teiliau a waliau allanol. Mae hyn hefyd yn gyffredin mewn mannau lle nad yw aer yn symud llawer, fel mewn corneli a'r tu ôl i gelfi. Efallai y byddwch weithiau'n gweld tystiolaeth o anwedd ar ddillad wedi'u storio yn eich cwpwrdd am nad oes llawer o aer yn cylchredeg yno.

Mae anwedd wedi ffurfio yn yr ardal hon, lle mae aer nad yw'n cylchredeg yn dda a waliau allanol oer yn cyfuno i greu'r amodau perffaith i lwydni dyfu.

Mae anwedd difrifol yn yr ystafell wely hon wedi achosi i'r papur wal gwympo oddi ar y wal. Dylai agor y ffenestr ychydig a gwresogi'r ystafell yn ddigonol helpu i leihau'r problemau yn yr ystafell hon.

Gall gormod o anwedd beri i lwydni dyfu, sydd fel arfer yn ddu. Gellir cael gwared ar dwf llwydni trwy ei sychu â lliain.

Sut i drin anwedd

I ladd a chael gwared ar lwydni, sychwch y mannau yr effeithir arnynt (e.e. waliau a fframiau) bob ychydig ddiwrnodau gyda golchiad ffwngleiddiadol. (Dylai hwn fod â rhif cymeradwyaeth gan y Weithrediaeth Iechyd a Diogelwch, a rhaid i chi ddilyn cyfarwyddiadau'r gwneuthurwr yn ofalus.) Dylai hyn fod yn rhan o'ch trefn olchi reolaidd. Dylech sychlanhau dillad yr effeithir arnynt gan lwydni a glanhau carpedi.

Beth sy'n achosi anwedd?

- **Gormod o leithder yn eich cartref;**
- **Dim digon o awyru yn eich cartref;**
- **Gwresogi annigonol.**

Sut gallaf i atal anwedd yn fy nghartref?

Gallwch gynhyrchu llai o leithder a chynyddu awyru drwy:

- Sychu dillad y tu allan;
- Agor ffenestri os oes rhaid i chi sychu dillad y tu mewn;
- Peidio â sychu dillad ar reiddiaduron;
- Cau drysau'r gegin wrth goginio;
- Defnyddio caeadau ar botiau a phadellau wrth goginio ac agor ffenestri'r gegin;
- Cau drysau'r ystafell ymolchi wrth redeg bath neu ddefnyddio gawod;
- Defnyddio gwyntyllau echdynnu mewn ceginau ac ystafelloedd ymolchi os ydynt ar gael;
- Osgoi defnyddio gwresogyddion nwy neu baraffîn heb ffliw(iau);
- Sicrhau bod y bibell ar beiriant sychu dillad wedi'i awyru i'r tu allan;
- Sicrhau bod agorfeydd diferynnu mewn ffenestri PVC yn cael eu defnyddio a'u cadw mewn cyflwr da;
- Cadw ffenestri yn gilagored mewn ystafelloedd gwely dros nos (bydd cliciedau nos ar y rhan fwyaf o ffenestri PVC at y diben hwn);
- Bod heb ormod o bobl yn byw yn eich cartref. Mae mwy o bobl yn golygu mwy o leithder;
- Sicrhau y gall aer gylchredeg mewn cypyrddau a wardrobau drwy beidio â'u gorlenwi;
- Cadw celfi i ffwrdd o waliau allanol i sicrhau y gall aer gylchedeg i'r mannau hyn.

Gallwch sicrhau bod eich cartref wedi'i wresogi'n ddigonol drwy:

- Gadw eich gwres ymlaen yn isel drwy'r dydd yn ystod tywydd oer;
- Ceisio gwresogi pob ystafell yn eich cartref, am y gall anwedd fod yn waeth pan fo rhai ystafelloedd yn gynnes ac eraill yn oer;
- Sicrhau bod eich cartref wedi'i insiwleiddio'n ddigonol.

Cysylltwch â'ch landlord os yw gwyntyll echdynnu wedi torri, neu os oes twf llwydni er bod y gwyntyll wedi bod yn gweithio'n gywir.

Rwyf wedi rhoi cynnig ar yr holl awgrymiadau hyn, ond mae problem gennyf o hyd. Beth dylwn ei wneud?

Os ydych yn denant mewn cartref a rentir yn breifat a'ch bod yn dal i bryderu am anwedd a llwydni, gall swyddog o'r cyngor ddod i ymweld â chi ac arolygu eich cartref. Bydd rhaid i ni roi gwybod i'ch landlord am unrhyw ymweliad a gynhelir gennym.

Efallai y bydd rhai achosion lle gall cynllun ac adeiladwaith eiddo gyfrannu at broblem anwedd. Gallai hyn olygu y dylai eich landlord drefnu awyru ychwanegol, darparu system wresogi fwy effeithiol neu gynyddu'r insiwleiddio yn eich cartref. ***Dylech bob amser siarad â'ch landlord yn y lle cyntaf ynghylch unrhyw bryderon sydd gennych am anwedd a llwydni yn eich cartref.***

Manylion cyswllt am gyngor pellach

Is-adran Tai ac Iechyd Cyhoeddus, Adran yr Amgylchedd, Canolfan Ddinesig, Heol Ystumllwynarth, Abertawe SA1 3SN.

Ffôn: **01792 635600** Minicom: **01792 635609**

Ffacs: **01792 635797**

E-bost: **evh@swansea.gov.uk**

Gwefan: **www.abertawe.gov.uk/privaterentedhousing**

Os hoffech yr wybodaeth hon mewn unrhyw fformat arall, fel Braille, print bras etc, cysylltwch â ni.

26603-11